

folketingsssamling kan tage stilling til nogle af de udestående problemer, der stadig væk er.

Så til sidst: Jeg synes i forhold til organisationernes kritik og i forhold til den kritik, som SF har rettet mod dette, hvor de siger, at nu har man ikke længere som asylansøger den mest fundamentale ret, nemlig retten til at søge asyl, at dér skyder de over målet.

Man kan godt stadig væk søge asyl; det er et spørgsmål om, hvornår man går i gang med sagsbehandlingen. Man får rent faktisk i medfør af denne her lov meddelt ret til midlertidig opholdstilladelse. Og hvad det angår, så synes jeg, at det er ret væsentligt, når vi ser på de kommentarer, som UNHCR har givet til loven i nonpaper'et af 20. april, at lige præcis det at etablere et selvstændigt retsgrundlag for de flygtninge, der nu bliver inviteret herop, kritiserer man faktisk ikke.

Det synes jeg er vigtigt, og det gør, at jeg ikke synes, det ser slet så galt ud med det her lovforslag, som SF og fru Pernille Frahm giver indtryk af.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 77 stemmer (S, V, KF, CD, RV og KRF) mod 25 (SF, DF, EL og FP).

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 228: Forslag til lov om overdragelse af naturgasdistributions- og forsyningsvirksomhed til Dansk Naturgas A/S.
Af finansministeren (Mogens Lykketoft).
(Fremsat 14/4 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erik Mortensen (S):

Det er vist almindeligt kendt, at dansk naturgassektor jo ikke er blandt sværvægterne i international sammenhæng. Der sker også det, som også skal erkendes, at på et liberaliseret gasmarked bliver det ikke kun aftagerne, kunderne, der får en fordel her. Der sker jo også det, at operatørerne på markedet, dvs. de regionale gasselskaber, bliver udsat for konkurrence. Det gælder både de regionale selskaber og selvfølgelig også Dangas, det statslige selskab.

Derfor finder vi, at det er nødvendigt, at hele den danske naturgassektor rustet sig til at møde de store udfordringer i et mere konkurrencepræget marked.

Det er klart, at den gæld, som findes i naturgasselskaberne, også har en betydning for deres og hele sektorens fremtid.

Dette lovforslag her, L 228, åbner mulighed for, at Naturgas Syd kan indgå i det statslige selskab Dangas. De øvrige fire regionale selskaber har altså i modsætning til Naturgas Syd ikke ønsket at indgå i et statsligt selskab, men såfremt de på et tidspunkt ændrer mening om det spørgsmål, så danner dette lovforslag jo altså lovmæssige rammer for, at de kan tilslutte sig. En sådan løsning kræver naturligvis, at der i en forhandling opnås både forståelse og enighed parterne imellem, ligesom det er en givet ting, at de regionale selskaber udtrykker ønske herom.

I samme forbindelse er det imidlertid også vigtigt at være åben for andre modeller, hvor f.eks. selskaberne efter samme model som i el-reformen bliver ledningsejere, mens man på markedssiden kan indgå i et fælles handelsselskab med det statslige Dangas.

Når lovgivningen er aktuel netop nu, skyldes det jo netop, at Naturgas Syd og dermed også kommunerne bag selskabet enstemmigt har ønsket at overdrage selskabets aktiviteter her og nu, og det er jo ikke så underligt. Det historiske forløb i Naturgas Syd som pionere og dermed også som dem, der har betalt nogle lærepenge, samt en erkendelse af den situation, som markedsåbningen vil medføre, gør jo helt naturligt, at det netop er Naturgas Syd, som nu ønsker at betjene sig af den mulighed, som L 228 her åbner mulighed for.

Med de bemærkninger kan Socialdemokratiet anbefale lovforslaget til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Lovforslaget lægger jo op til, at kommunerne bag de fire andre selskaber skal presses yderligere til at lade sig overdrage til staten. Og man kunne frygte, at det skulle ske ved, at staten favoriserer kommuner og kunder i Naturgas Syds område.

Jeg vil godt spørge, hvordan man vil sikre sig, at det ikke sker. Vil man f.eks. opretholde en selvstændig drifts- og regnskabsenhed, så man kan se, hvor meget der egentlig overføres fra staten til kunder og kommuner i Naturgas Syds område?

Jeg vil også godt sige, at det vel også er nødvendigt af hensyn til de EU-retlige aspekter, altså det, at der ikke må ske statsstøtte til et særligt område, medmindre det er godkendt af Kommissionen. For at kontrollere det er man vel nødt til at kunne have en eller anden form for selvstændig regnskabsmæssig enhed, så man kan sikre, at det ikke har fundet sted.

Jeg vil godt spørge om, hvordan man egentlig vil forholde sig på de områder.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Lovforslaget her handler om et bestemt gasselsskab, men samtidig får ministeren jo også – det kan være en socialdemokratisk, det kunne senere være en Venstreminister, det ved man aldrig – blankocheck til senere opkøb.

Derfor kunne det jo være interessant at høre fra den socialdemokratiske ordfører, hvad der er hensigten med dette lovforslag, for der er vel en dybere hensigt. Det er jo ikke bare sådan et lille lovforslag. Der ligger vel også en strategi bag.

Den socialdemokratiske ordfører nævner, at én model kan være elreformen. Vi, der har oplevet den brutale liberalisering af Tele

Danmark, kunne jo også være interesseret i at høre, om det er en attråværdig model, altså kommercialisering af et stort samlet gasselsskab med henblik på senere privatisering. Det synes jeg da Socialdemokratiet skulle have lejlighed til at udtale sig lidt om.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Både hr. Klaus Hækkerup og hr. Søren Kolstrup spørger til det videre forløb. Der står det helt klart i lovforslaget, at i den enkelte situation, fordi selskaberne er forskellige, de kan ikke

sammenlignes, hverken på økonomi, i størrelse eller med hensyn til infrastruktur eller noget som helst, skal der foreligge et aktstykke til Finansudvalget, der i detaljer beskriver, hvordan den økonomiske sammenhæng er.

Det vil også fremgå af det, hvordan fordelingen af pengene, dels som den indskudte kapital, dels – kan man sige – handelsprisen over for kommunerne i givet fald kan være.

Hr. Søren Kolstrups spørgsmål om, hvorvidt en samlet statslig model kunne være en parallel til Tele Danmark, mener jeg sådan set ministeren og regeringen som helhed har udtalt sig om, nemlig at det overhovedet ikke ligger i planerne, og jeg kan heller ikke se det i lovforslaget. Så jeg mener ikke, at den situation er aktuel.

Peter Hansen-Nord (V):

Venstre følger med spænding den strategi eller øvelse, som regeringen her er i gang med. Vi er passive tilskuere til regeringens øvelse, og jeg vil gerne slå fast her ved behandlingen af L 228, at selve strategien og de juridiske komplikationer og andet, der måtte kunne opstå hen ad vejen i denne forbindelse, alene er regeringens ansvar.

Det er min klare fornemmelse, at den musefældestrategi, som regeringen har forsøgt sig med her i starten, og hvor der foreløbig kun er gået en mus i fælden, især én, der måske var særlig sulten, er lykkedes. Det er det, vi i dag tager stilling til, og det er også det, vi passivt ikke vil blokere for.

Vi ser også klart og hjælper regeringen med at sikre, at det provenu, som kommunerne får, kan blive i kommunekasserne, og her tænker jeg specielt på den slags provenu, som er indarbejdet i lovforslaget, og som kommunerne skal råde over. Så bliver den problematik i hvert fald endeligt klarlagt, så det ikke skal diskuteres.

Når nu musefældestrategien ikke rigtig lykkes, hr. minister, så må man jo spørge om, hvilken strategi man så skal lægge for dagen, og det kunne jo være spændende, om vi i dag kunne få løftet sløret for, om der er nye øvelser, en ny strategi på vej. Det er måske for meget forlangt, men hvis der er, var det jo interessant at høre.

Jeg har de gange, hvor ministeren og regeringen har spurgt mig om de her sager, sagt, at jeg synes, man bør lægge en klar plan for åbning af naturgasmarkedet på bordet, en klar liberalisering, der beskriver, hvad de forskellige skal

foretage sig, hvilke områder de kan få indflydelse på, og hvor risiciene ligger henne.

Hvis man skærer en sådan markedsåbning i mine øjne korrekt, så kunne det jo godt være, at man kunne afløse musefældestrategien med, at nogle kommuner ville sige, at nu er det vist om at komme ind og få en bid af osten så hurtigt som muligt, medens tid er. Så kunne man måske komme videre.

Som sagt er jeg jo ikke i en position til hverken at skulle rådgive regeringen eller andet, men jeg savner på mit partis vegne en plan for åbning af naturgasmarkedet, fri konkurrence på naturgasmarkedet og de elementer, der måtte kunne få ejerkommuner i dag til at genoverveje deres situation på naturgasmarkedet.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Peter Hansen-Nord startede med at sige, at de juridiske komplikationer alene er regeringens. Her vil jeg sige, at det tror jeg nok er en fejlfortolkning. Efter Højesterets dom i Tvind-sagen er det vist hele Folketinget, der har et ansvar for at sikre, at de juridiske komplikationer er fornuftigt afklaret, inden vi vedtager en lov. Det tror jeg ikke at man kan løbe fra. Så det er altså også Venstres ansvar, at det her hænger juridisk fornuftigt sammen og er juridisk forsvarligt.

Jeg vil egentlig godt spørge hr. Peter Hansen-Nord: Nu skaber man altså, og Venstre medvirker til at skabe en stor mastodont med lang afstand til forbrugerne med en central styring, og ved festlige lejligheder hører vi Venstre stå på denne her talerstol og tale om, at er der noget parti, hvis hjerte banker varmt for decentralisering, banker varmt for nærhed, banker varmt for det, der er småt, for dér, hvor der er kontakt med borgerne, ja, dér er partiet Venstre. Må jeg spørge: Hvordan hænger det her i det hele taget sammen med Venstres grundholdning og det, vi så ofte hører Venstre tale om ved festlige lejligheder?

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg vil gerne sige til hr. Klaus Hækkerup, at jeg synes, det hænger særdeles godt sammen. Jeg er uenig i den konklusion, hr. Klaus Hækkerup kommer med: at der her, når der måtte foreligge en plan for en sådan liberalisering, en sådan åbning af markedet, nødvendigvis er tale om

central styring, som hr. Klaus Hækkerup her omtaler.

Jeg har tydeligt sagt her, at vi ikke vil spænde ben for en strategi, som kan være et alternativ, og som rent økonomisk optimalt kunne gå hen og lykkes særdeles godt, men det ser det jo ikke ud til i øjeblikket. Og det er derfor, at jeg efterlyser – og det vil jeg gerne gentage – en færdig plan, som gør, at interessentkommunerne i dag måtte sætte sig hen og genoverveje deres ejerskab og deres deltagelse i et konkurrencemarked på naturgas med de lokale skatteyderes penge. Det er jo det, der ligesom er det interessante i sagen.

Regeringen er ikke kommet længere, men vi forventer, at der må komme et udspil om den markedsåbning her og om, hvilken rolle aktørerne skal spille. Et sådant papir og en sådan plan må komme på bordet.

Frank Dahlgaard (KF):

Det er jo svært også for Det Konservative Folkeparti at give endeligt tilsagn i den ene eller den anden retning om et lovforslag, når man ikke rigtigt ved, i hvilken overordnet sammenhæng det indgår.

Vi savner stadig væk fra regeringen nogle mere præcise retningslinjer for, hvordan man tænker sig, at gassektoren skal organiseres i fremtiden, hvor vi får den fri konkurrence også på gasmarkedet. Det her er jo et led i den udvikling, og så må vi mere præcist kende regeringens tanker. Ved regeringen egentlig selv, hvad den vil? Er man enige indbyrdes?

Det Konservative Folkeparti har kaldt finansministeren og miljø- og energiministeren i samråd, og det finder sted, så vidt jeg husker, på næste onsdag, hvor netop det her tema er oppe, og der går vi da ud fra, at vi senest får tankerne frem om regeringens planer for, hvad man ønsker, der skal ske, og hvordan det skal ske.

Det foreliggende lovforslag handler jo ikke direkte om statens og Dangas' overtagelse af Naturgas Syd, så det er ikke nogen særlov, det har jeg ikke forstået, i hvert fald ikke i formaliteten, men det gælder generelt, så det også kan danne grundlag for, at man overlader de øvrige gasselskabers overtagelse til staten og Dangas.

Her har vi fra mit partis side for det første spurgt, om en godkendelse af Dangas' overtagelse af Naturgas Syd formelt eller reelt giver partierne bag godkendelsen bindinger eller forpligtelser i forhold til de kommende forhandlinger om gasstrukturen, og svaret er ganske

klart fra finansministeren: Nej, der er ingen bindinger.

Men der er jo et spørgsmål til, som måske er endnu mere interessant, og det er spørgsmålet om, hvorvidt det her – det lovforslag, der ligger – indebærer nogen som helst bindinger over for de fire øvrige regionale gasselskaber med henblik på, om de bliver presset til det – altså forholdene omkring en eventuel overtagelse af staten, af DONG, af Dangas i sådan et statsmonopol, som jeg har forstået at finansministeren arbejder på.

Vi har bemærket os, at Ugebrevet Mandag Morgen her mandag den 19. april har beskrevet det her sådan, at man ude i de regionale gasselskaber, de fire tilbageværende selvstændige regionale selskaber, opfatter det her forslag som en slags pressionsforslag, hvor budskabet er: Hvis I sælger til staten nu, mens tid er, kære regionale selskaber, ja, så får I lov at beholde pengene selv i kommunerne, senere er det for sent. Og vi vil da gerne have afklaret, om det er sådan, det forholder sig.

Så synes vi i øvrigt, at det er på grænsen til det morsomme: Der er et notat, som vi har set fra Finansministeriet om, hvordan der ikke er tale om en købesum til kommunerne bag Naturgas Syd, når det nu bliver overtaget af staten, af Dangas, men om et tilskud, og det er helt naturligt noget, som kommunerne skal beholde, og at situationen er en helt anden for gassektoren, end den er for elsektoren. På den måde prøver man at kringle sig ud, og det kan da godt være, at det juridisk er holdbart – det kan da godt være – i forhold til NESAs-loven, hvor man har en anden holdning. Det synes vi er en lille smule morsomt og tankevækkende. Det er i hvert fald ikke noget, der binder Det Konservative Folkeparti. Vi er modstandere af den NESAs-lov.

Villy Søvnald (SF):

Da SF's ordfører på området, fru Anni Svanholt, ikke kan være til stede, skal jeg på SF's vegne fremføre:

I SF har holdningen hele tiden været, at de overordnede principper for både el, varme og gas skulle fastlægges i energireformen. Det handler jo om den samfundsmæssige indflydelse på energiforsyningen, miljøhensyn, demokrati, forbrugerindflydelse og markedsåbning, som skal ses ud fra en helhedsvurdering.

Det er også den tankegang, der lå bag regeringens udspil, som miljø- og energiminister

Svend Auken kom med i juli 1998. Men det var jo kun frem til finanslovaftalen, hvor regeringens energipolitiske holdninger blev delt op i en eldel og i en gasdel. Stor var vores forbauselse, da finansministeren, lige efter at finanslovaftalen var indgået, gik ud og tilbød at købe de regionale gasselskabers gæld for 16 mia. kr. og samtidig gav en klækkelig præmie på 1,4 mia. kr.

Hvorfor denne opsplitning? Hvilke hensigter lå der bag? Hvorfor ville finansministeren købe de regionale gasselskaber? Hvilken energipolitik stod regeringen egentlig for? En række spørgsmål meldte sig straks.

Efterfølgende har det så vist sig, at de fleste kommuner har takket nej til finansministerens tilbud om opkøb. Det er kun Naturgas Syd, der har ønsket at sælge. Forslaget, som vi her har til behandling, skal så gøre det muligt for staten at overtage de kommunale gasselskaber for at lægge dem sammen med det statslige selskab Dangas. I første omgang kun Naturgas Syd.

SF har hele tiden været imod statens overtagelse af de kommunale gasselskaber. Det er der flere grunde til.

For det første strider det imod de principper, som SF mener skal være gældende for energiforsyningsstrukturen. Vi ønsker en decentral, lokal forankret energiforsyning. Vi forestiller os lokale energiselskaber, som el, gas og varme og måske affald hører under. Hvis gasselskaberne bliver samlet i ét statsligt selskab, ville det efter vores opfattelse være helt på tværs af SF's egne ideer.

For det andet ser vi en stor risiko i at skabe ét statsligt gasselskab, nemlig at det er meget nemt at privatisere selskabet på præcis samme måde, som Tele Danmark blev det. Det er meget vanskeligere, når distributionen ejes af kommunerne. Vi er altså imod en struktur på naturgasområdet, som kan muliggøre en privatisering af naturgassen.

Vi vil derfor opfordre regeringen til at tage fat igen for at få skabt helhed i energipolitikken, så både el, gas og varme behandles efter samme principper. SF er parat til at forhandle.

Aase D. Madsen (DF):

Dansk Folkepartis overordnede synspunkt på denne sag er, at forslaget er en underlig hybrid mellem finansministeren og miljø- og energiministeren. Det er, ligesom der ligger et skisma mellem finansministeren på den ene side og miljø- og energiministeren på den anden side.

Vi ved ikke rigtig, hvad finansministeren har oppe i ærmet, for vi mangler jo en overordnet plan. Hvad er planen for liberaliseringen af gasmarkedet? Det er ligesom der arbejdes i to forskellige retninger. Men derfor må vi da sige, at hvis det lykkes for finansministeren at overtage de regionale gasselskaber, så vil det være helt afgørende for Dansk Folkeparti, at det er som led i en privatisering.

Ligeledes vil det være helt overordnet for Dansk Folkeparti, at der ikke bliver sat nogen form for tommelskruer på de regionale gasselskaber for at gå ind. Der kan jo være mange forskellige former for tommelskruer. Der kan være 4. juli-aftalen, og der kan være aftalen om bundfradraget, som jo skal tages op, når EF-direktivet træder i kraft i sommeren år 2000.

Så vil jeg lige sige, at med hensyn til privatisering mener Dansk Folkeparti, at selv om der privatiseres, kan der jo stadig i strukturen indarbejdes regler for, hvorledes vi beskytter den lille gasforbruger. Og det er selvfølgelig det væsentlige for Dansk Folkeparti, at der ikke er nogen, som kommer i klemme i det system.

Tillige er der stor uklarhed om de økonomiske præmier, som finansministeren vil udbetale til kommunerne. Hvem skal i virkeligheden disse præmier tilfalde? Der har jo været røster fremme om, at det er den enkelte forbruger, der skal have gavn af disse præmier, og ikke kommunerne. Og så har jeg da hørt røster om, at i det tilfælde, det bliver kommunerne, så er Naturgas Syd måske ikke så interesseret i at sælge, som det har ligget i aftalen indtil nu.

Så vil jeg lige sige, at Dansk Folkeparti mener, at det er en stor fejl, at der ved lovforslaget ikke er indarbejdet de økonomiske konsekvenser, som jo er udsendt til de regionale selskaber og til kommunerne. De skal da selvfølgelig indarbejdes i lovforslaget. Det står der ikke et ord om, og vi vil da meget gerne bede om, at det bliver gjort helt klart, hvilke økonomiske konsekvenser der ligger i dette lovforslag.

Dansk Folkeparti vil stille en lang række spørgsmål. Som det også er blevet sagt af flere ordførere her, så ligger der rigtig mange ubesvarede spørgsmål i dette forslag. Og hvis vi får nogle tilfredsstillende svar, kan det jo være, at Dansk Folkeparti i sidste ende kommer til at stemme for, fordi vi ved jo, at det giver en rationaliseringsgevinst at sammenlægge. Det er der ingen tvivl om. Vi ved, at på gasmarkedet er det de store drenge, der hersker, og derfor må vi selvfølgelig i Danmark skaffe naturgas-

sen så billigt som muligt til vores forbrugere, og det gør vi selvfølgelig ved, at der sker en eller anden form for sammenlægning. Men vi ser jo helst, at det sker helt frivilligt, og det skal ske frivilligt.

Hvis vi på en eller anden måde kan se, at det går i den retning, så kan det være, at Dansk Folkeparti er positivt over for lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Fru D. Aase Madsen sagde i sit indlæg, at der skulle være tale om en driftsøkonomisk fordel. Det vil jeg egentlig gerne have uddybet lidt nærmere.

Altså: Vi har et sæt rør, et sæt kunder, som Naturgas Syd betjener, og så har vi et helt andet sæt kunder, et helt andet sæt rør, et helt andet tryk på gassen, helt andre maskiner, der skal til, som Danskolie & Naturgas eller Dansas betjener. Det er to vidtforskellige ting, der er intet, der er fælles for dem, og jeg kan ikke se, hvor der overhovedet skulle kunne opstå nogen driftsøkonomisk besparelse. Det er utrolig svært at se.

Derimod: Det at indkøbe gassen billigt burde man gøre i et samarbejde mellem det statslige selskab og de regionale selskaber. Det tror jeg var det, der kunne gavne de danske interesser allerbedst. Men nogen driftsøkonomisk besparelse vil jeg sige at jeg tror er blåløst at forestille sig i denne her sag.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Der ligger jo altså nogle beregninger. Da Komgas eksisterede, lå der nogle beregninger om en rationaliseringsgevinst, som helt naturligt vil være i det omfang, når man sammenlægger de regionale selskaber. Der vil altid være en rationaliseringsgevinst i det øjeblik, man ikke sidder med 20 – hvad hedder det – økonomiske ledelser; altså ved hele administrationen af gasselskaberne kan der naturligvis forekomme rationaliseringsgevinster.

Det er også det, man er i fuld gang med i øjeblikket: HNG og Midtnord, tror jeg det hedder, som repræsenterer 60 pct. af markedet, er jo i gang med at sammenlægge; de er jo netop i gang med at høste stordriftsfordelene.

Jeg tror, at vi taler i hver sin retning, og et fælles handelsselskab kan da også være en fordel; alle muligheder er da åbne.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg må sige til fru Aase D. Madsen, at det lovforslag, vi behandler her, tager jo sigte på, at staten overtager Naturgas Syd, og så åbner det op for noget mere, som vi ikke rigtig ved, hvad er.

Derfor vil jeg godt spørge igen: Hvor er rationaliseringsfordelen? Det er klart, at der muligvis kunne være det, hvis de regionale selskaber samarbejdede, som fru Aase D. Madsen ganske rigtigt påpeger, at HNG og Naturgas Midtnord er i gang med. Men hvor er rationaliseringsgevinsten ved, at det statslige selskab overtager et af de regionale selskaber? Den kan jeg overhovedet ikke se.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jamen jeg kan ikke forstå, at hr. Hækkerup ikke kan indse, at det er, fordi ministerens plan jo er totalt kuldsejlet, fordi de regionale selskaber jo ikke vil lade sig overtage af staten, og det kan de da være i deres gode ret til. Det er jo derfor, at der ikke ligger nogen rationaliseringsgevinst. Men der vil da altid ligge en rationaliseringsgevinst, hvis man lægger de otte selskaber sammen på den ene eller på den anden måde.

Men det, der er galt ved hele, er jo netop, at finansministeren ikke er lykkedes med at samle hele gassektoren, det er dét, der er galt.

Annie Lunde Hansen (CD):

Da CD's ordfører, hr. Ebbe Kalnæs, ikke kan være til stede i salen i dag, skal jeg fremlægge følgende fra ham:

CD kan støtte aftalen mellem Naturgas Syd, DONG, Dangas og staten. CD er enig i, som det fremgår af udkastet til aktstykke til Finansudvalget, at der er væsentlige, særlige forhold vedrørende Naturgas Syd. Lovforslag nr. L 228 åbner mulighed for fremtidige statsovertagelser af ikke kun Naturgas Syd, hvor der er væsentlige særlige forhold. Det skal her understreges, at Centrum-Demokraterne med tilslutning til aftalen mellem Naturgas Syd, DONG, Dangas og staten ikke hermed har taget stilling til overtagelse af andre selskaber.

Det er CD's holdning, at samfundets infrastruktur er et samfundsgode, dvs. at rør og ledninger, der skal forsyne forbrugerne, ejermæssigt skal holdes neutrale i forhold til energiudbydere i et liberaliseret marked. Hvis infrastrukturen sælges til udbydere, får vi blot et nyt

monopol. CD lægger vægt på, at hverken den nuværende eller kommende finansminister kan sælge den infrastruktur, der skal forsyne forbrugerne.

Dorit Myltoft (RV):

Jeg skal ganske kort meddele, at Det Radikale Venstre støtter det her lovforslag, sådan at der ikke hersker nogen tvivl om de økonomiske forhold omkring aftalen mellem Naturgas Syd og staten.

Søren Kolstrup (EL):

Vi står med et lovforslag, der lægger op til en fremtidig statsliggørelse og centralisering af de regionale gasselskaber. Man kan så sige, at om vi har regionale selskaber eller ét stort statsligt selskab, eller man kan tænke sig et samlet stort distributionsselskab og så et transmissions- og forsyningsselskab, ja, det er Enhedslisten i princippet lidenskabsløs over for.

For os er der to forhold, der er afgørende. For det første: Vi ønsker, at gassektoren skal være et fælleseje og underlagt samfundsmæssig styring. For det andet: Vi ønsker, at de danske gasreserver anvendes til at styrke en markant udbygning med vedvarende energi.

Gassen skal altså anvendes som led i en langsigtet strategi, hvor den bruges til at styrke omstillingen af energi fra konventionelle, fossile brændsler og til en decentral energiforsyning, baseret i videst muligt omfang på vedvarende energi, og hvor brint indtager rollen som energibærer.

Det er det synspunkt, som vi ønsker at forfølge, og dermed siger vi også nej tak til hovedløs eksport af gas. Eksport af gas er kun acceptabel i en situation, hvor vi er på vej til at indfri vore overordnede, langsigtede, miljømæssige og energimæssige mål.

Så man kan altså sige, at hvis det foreliggende forslag kan bidrage til at indfri disse overordnede mål, så vil vi i princippet ikke være afvisende over for forslaget. Men jeg må også straks sige, at vi ikke hører til dem, der mener, at der nødvendigvis kan ligge en rationaliseringsgevinst, hvis målet her er at samle det i ét stort selskab. Og hvis der mod forventning skulle være tale om en rationaliseringsgevinst, vil det energiøkonomiske regnskab altid for os have den overordnede prioritet og være styrende for vores gaspolitik.

Jeg må sige, at hvis forslaget lægger op til en strategi for mere markedsåbning, altså kom-

merciel drift med gas og med privatisering for øje, og hvor kortsigtede handelsbalancesynspunkter vinder over langsigtede, miljømæssige mål, så siger vi bestemt nej tak. Og vi er generelt mere trygge ved, at gassen ligger i kommunalt regi.

Men er der nogen, der kan overbevise os om, at den strategi, som man nu lægger op til her, kan indfri vores overordnede energimål, vil vi ikke være principielt afvisende over for forslaget.

Kim Behnke (FP):

Det er jo i sig selv lidt kunstigt, at vi skal diskutere energipolitik med finansministeren, men sådan er der jo så mange nye tendenser i dansk politik.

Da Folketingets Europaudvalg og senere Folketingets Energipolitiske Udvalg tog stilling til EU's gasdirektiv, var det med Fremskridtspartiets anbefaling og Fremskridtspartiets stemme. Det er vores opfattelse, at de tanker og ideer, der ligger om at få en åbning af gasmarkederne i Europa, er rigtige. Det er vores opfattelse, at konkurrence på gasområdet og større forsyningsikkerhed med et åbent marked er til Danmarks fordel, ikke mindst de danske forbrugeres.

Derfor har vi naturligvis med spænding afventet, at regeringen ville komme med et udspil til, hvordan en sådan omstrukturering, modernisering og liberalisering af den danske gassektor ville komme til at se ud.

Der har været megen avisomtale. Der har været mange rygter og mange forlydender om, hvad der skulle ske. Vi har fået beskrevet, hvordan embedsmænd fra Finansministeriet har turneret landet tyndt med et checkhæfte og tilbudt forskellige gældsplagede borgmestere, at de kunne få aflad, hvis de til gengæld overlod deres andel i gasselskaber til finansministeren eller til staten.

Det forløb har selvfølgelig været interessant at følge, men det har ikke været særlig konstruktivt, fordi det ikke på noget tidspunkt har givet et samlet overblik over, hvad målet med projektet har været. Finansministeren har i Folketingets Energipolitiske Udvalg været adspurgt, hvad den samlede plan var, og det nærmeste, vi kunne komme, var et løfte om, at det ville man fra regeringens side vende tilbage til.

Så står vi med lovforslaget, formuleret, skrevet, fremsat den 14. april 1999; et lovforslag, som jo dybest set blot er en ramme til finans-

ministeren om at gå ud og gennem Dansk Naturgas A/S, hvor staten ejer alle aktierne, opkøbe de regionale gasselskaber, som måtte være til salg.

Finansministeren skriver i sin fremsættelse-tale, at Naturgas Syd ønsker at overdrage sin virksomhed til Dangas.

Det er ikke helt mit indtryk, at rækkefølgen er sådan, at det er Naturgas Syd, der har banket på hos Dangas og bedt om at blive solgt. Mit indtryk er, at det, der skete i Naturgas Syds område, var, at det tilbud, man fik fra Finansministeriet, var af en sådan karakter, at der var nogle kommuner, der hellere ville tage imod det tilbud end udsigten til i de kommende år at skulle ind og medfinansiere økonomiske problemer i Naturgas Syd.

Når man ser på Naturgas Syds historie, er der heller ingen tvivl om, at det er det selskab, der i alle år har haft de største økonomiske problemer og derfor nok også er dem, der umiddelbart på borgmestersiden kan se en fordel af at slippe ud af selskabet og af forpligtelserne.

Men der er jo mange måder at gøre det på. Naturgas Midt Nord har tilbudt generøst, at de ville gå ind og overtage Naturgas Syd i en eller anden form, så der er mange metoder til at løse det her.

Fremskridtspartiet har over for energiministerens – men han er her jo ikke i dag, så det er jo svært at diskutere – formuleret og illustreret og oversendt et forslag til, hvordan man kunne få en naturgassektor i Danmark, som bliver konkurrencedygtig. Og det er nødvendigt, for med den elform, vi har undervejs, og som vi bakker op om, vil det være sådan, at elselskaberne også skal have mulighed for at gå ud og opleve konkurrence på naturgasleverancerne.

Så tingene hænger sammen. Og den sammenhæng synes vi ikke, Folketinget får ved at læse det her lovforslag.

Under det punkt, der hedder økonomiske konsekvenser for det offentlige, må vi sige, at bemærkningerne er meget tilbageholdende. Der afgives løfte om, at Folketingets Finansudvalg vil få indsigt i økonomien, og det glæder Folketingets Finansudvalg sig til, for det er jo svært at skulle stemme om et forslag, hvor vi ikke ved, om det er 1 eller 2 eller 3 eller hvor mange milliarder, staten skal have ud at svømme.

Det er også svært at tage stilling helt præcis til et forslag, når Gas- og Varmeprisudvalget den 7. april udtaler til offentligheden, at hvis man afleverer penge til kommunerne, så skal de

penge gå til naturgaskunderne. Jeg har så set i offentligheden, at det argument er blevet skudt ned, men det er jo ikke et argument, som hverken argumenteres eller modstrides i bemærkningerne til forslaget. Hvis det er det, der kommer ud af den her sag, synes vi måske ikke, det er det klogeste, man kan gøre.

Vi kan også blive lidt bekymrede, når vi i Politiken den 6. april læser, at i nogle af de kommuner, som ville få penge ud af det her, har borgmestrene allerede planer om at bygge storstadioner og alle mulige andre kommunale byggeprojekter til 350 mio. kr., for samfundsøkonomisk har vi vel ikke brug for lige nu, at der er en række kommuner, der går amok for 350 mio. kr. på deres anlægsbudgetter.

Derfor er vi nødt til at sige, at som forslaget ligger i dag, er det svært at tage stilling til det, og derfor vil vi bruge udvalgsarbejdet til at få indsigt i punkt 1: Hvad er den samlede plan? Og punkt 2: Hvad er den præcise økonomi i det her forslag?

Så vender vi tilbage med en melding ved en anden og en tredje behandling, en melding, som antagelig vil have et positivt skær, hvis ellers dette her forslag kan ses i sammenhæng med en opfyldelse af EU's gasdirektiv.

Jann Sjursen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan støtte det lovforslag, som finansministeren på regeringens vegne har fremsat. Lovforslaget giver finansministeren en række bemyndigelser med henblik på en overdragelse af de regionale naturgasvirksomheder til Dansk Naturgas A/S.

Forhistorien er velkendt, og jeg synes, den forrige taler, hr. Kim Behnke, på udmærket vis fik opridset den her, også på malerisk måde, må man sige. Jeg er enig i, at det jo sådan set må siges, at det kun er Naturgas Syd, der har bidt på kroen og ønsket at overdrage sin virksomhed til Dangas, selv om regeringen har udfoldet bestræbelser på, at de øvrige regionalselskaber også skulle gøre det.

Det kunstneriske indtryk af forhandlingsforløbet har efter min mening ikke været sådan det smukkeste, men uanset det fornemmer Kristeligt Folkeparti på regeringen, at vi deler et fælles ønske om i virkeligheden at opnå bare ét dansk selskab på det liberaliserede gasmarked. Hvis det er formålet med regeringens øvelser, deler vi det altså til fulde fra Kristeligt Folkepartis side.

Det er jo også, hvad lovforslaget lukker op for. Det er i første omgang kun Naturgas Syd, der har valgt at overdrage sin virksomhed til Dangas, men der er mulighed for, at andre selskaber i medfør af lovforslaget og også nye aktstykker på finansloven kan gøre det, så det ser vi positivt på.

Men jeg vil godt sige, at jeg synes, det ville klæde regeringen, hvis man nærmere fik redegjort for over for Folketinget – og det forstod jeg også på den energipolitiske forespørgselsdebat, vi havde for nylig, at miljø- og energiministeren i hvert fald var indstillet på skulle ske – hvad det egentlig er, man forestiller sig på gasområdet. Det er en lidt underlig måde at føre energipolitik på, at man sådan ad hoc-mæssigt og via finansministerens mellemkomst går ud på opkøbstogt, uden at man i og for sig mere præcist har formuleret nogen nærmere overvejelse over, hvad det er, man vil på længere sigt.

Men med disse bemærkninger vil jeg godt tilslutte mig lovforslaget fra Kristeligt Folkepartis side. Vi synes, at der trods alt er nogle perspektiver i det, der matcher de ønsker, vi har, om hvordan strukturen på gasområdet skal se ud på længere sigt, og vi fornemmer, at regeringen deler de samme ønsker.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Klaus Hækkerup som privatist.

Klaus Hækkerup (S):

Som det jo nok er kommet til udtryk, er jeg ikke tilhænger af den lov, vi har til behandling her.

Baggrunden for loven er, at dengang man besluttede at indføre naturgassen i Danmark, var det et statsligt selskab, DONG, der ønskede at lave en aftale, den såkaldte 4. juni-aftale, med de kommunale selskaber. Ifølge denne aftale, der løber frem til år 2015, er arbejdsfordelingen sådan, at det er staten, der påtager sig risikoen for energipriser og energiafgifter, mens det er kommunerne, der påtager sig risikoen for markedsopbygningen og styringen af omkostningerne. Kommunerne har klart levet op til deres del af denne aftale, og det må staten selvfølgelig også gøre, selv om konsekvenserne ikke passer staten i dag.

En del af aftalen er netop, at for at få økonomien til at hænge sammen, skal de mængder, som de regionale selskaber, de kommunale selskaber køber af staten, friholdes for afgift, mens man lægger afgift på olien, så der bliver en

merpris, som kan gå til at dække forrentning og afskrivning af de meget, meget store investeringer, hele gasprojektet jo krævede i den indledende fase, for at gassen kunne blive ført frem til forbrugerne.

Det, vi så står overfor nu, er liberaliseringen i EU's indre marked, der siger, at ikke blot el, men også naturgas nu skal liberaliseres. Man kan være tilhænger eller modstander, og den debat har vi taget, men jeg vil sige, at jeg tror, der på mange måder kan komme noget godt ud af at gennemføre en fornuftig liberalisering i EU.

Men fejlen ved projektet er jo, at DONG har indgået en såkaldt take and pay-kontrakt med Dansk Undergrundskonsortium. Det betyder, at hvad enten de aftager gassen eller ej, skal de betale for den gasmængde, de har aftalt at købe, og så er det selvfølgelig fornuftigt at købe gassen. Det, der så er problemet, når man nu har valgt at liberalisere, er, at så skal man have solgt gassen til nogle priser, der også er internationalt konkurrencedygtige. Det drejer sig i alt om ca. 130 mia. m³ naturgas fra Nordsøen, som DONG har købt og skal aftage frem til år 2012, og modstykket er selvfølgelig de regionale selskabers køb fra DONG og videresalg.

Det, der egentlig er regeringens ansvar i denne liberaliseringsproces, er at sikre, at gasprojektet kan fungere – at den økonomi, vi besluttede at gennemføre gasprojektet på i sin tid, også hænger sammen i et liberaliseret marked – og jeg vil godt sige, at det har regeringen haft alle muligheder for at gøre. Liberalisering på gassektoren inden for Den Europæiske Union krævede nemlig enstemmighed fra samtlige 15 lande, og det vil sige, at den danske regering havde alle muligheder for at sige, at Danmarks tilslutning er betinget af, at vi får en gradvis liberalisering, der sikrer økonomien i det danske gasprojekt, hvad enten det er den regionale eller den statslige del af projektet, vi taler om, for projektet skal jo ses som en helhed.

Det er regeringens ansvar, det er fortsat regeringens ansvar, og det skal det også være frem til det tidspunkt, aftalerne udløber, og vi er i et fuldt liberaliseret marked, hvor den enkelte bruger, det enkelte regionale naturgasselskab, kan købe naturgassen et eller andet sted internationalt, hvor den nu er billigst.

Men det mest afgørende for min stillingtagen til lovforslaget er, at statens overtagelse af de regionale selskaber – som vel er det, der lægges op til på lang sigt – tilskynder til privatisering.

Energiforsyningen er for mig at se en vigtig del af ethvert moderne samfunds livsbetingelser. Den er faktisk samfundets arterier og vener, og den er alt, alt for livsvigtig til at overlade til privat foretagsomhed, til privat profit og til privat konkurs. Sporene fra Tele Danmark skræmmer.

Dansk energiforsyning skal forblive på danske hænder. Det er i det lange løb det bedste og det sikreste, og det sikrer vi bedst ved at lade kommunerne være inde i billedet. Derfor et nej fra min side til dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Jeg skal selvfølgelig ikke belære hr. Klaus Hækkerup om, hvad han skal mene om forløbet eller det tænkte forløb, som der vel bliver tale om her, men jeg synes, det er rimeligt at præcisere, at der jo ikke er tale om en hundrede procents liberalisering.

Det lyder fra flere sider, som om vi nu er inde i et totalt åbent marked, et helt frit marked. Men det er jo helt klart beskrevet i direktivet, hvilke minimumsåbninger der skal være tale om, og det er for mig at se det eneste, vi i øjeblikket har at forholde os til. Jeg har ikke tallene lige present her, men det er helt klart beskrevet, i hvilken takt man skal åbne markedet, og det synes jeg er på sin plads lige at få nævnt.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg vil gerne kort sige til hr. Klaus Hækkerup, at jeg har stor respekt for hr. Klaus Hækkerups indsigt og viden i disse ting. Men jeg vil gerne samtidig spørge hr. Klaus Hækkerup – når vi nu ved, at vi har med en branche at gøre, der har kostet et eller andet antal milliarder danske samfundskroner, over 30 mia. kr. i hvert fald – hvordan hr. Klaus Hækkerup på en konstruktiv måde som medlem af det store regeringsparti vil være med til at sikre – uanset om der ligger en lille klat ude i kommunerne og en stor del hos staten – at en alternativ model for den konkurrenceåbning, som nu er i gang med 4. juni-aftalen, som hr. Klaus Hækkerup også var inde på, og dens videre overlevelse i et EU-system, kan skrues sammen.

Jeg påpegede i min tale, at vi er åbne over for at se på modeller, hvor også andre aktører har en betydelig indflydelse; men vi må have en fælles interesse i, at x antal milliarder kroner – over 30 mia. kr. i hvert fald – samfundsmæssigt

kommer helskindet gennem den sejlads, vi er ude på her.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det er måske en detalje, men jeg er faldet over den gang på gang i forslaget. Er det sådan, at de regionale gasselskaber også skal have markedsadgang i år 2000? Det er jo et rent nationalt spørgsmål, om de også skal have markedsadgang, og er det noget, der ligger i papirerne med hensyn til hr. Klaus Hækkerups stillingtagen til forslaget?

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg synes, det er charmerende, at Socialdemokratiet har to ordførere i dag – en for og en imod, og så kan vi jo se, hvor man vil lande. Men ikke et ondt ord om det.

Men jeg synes, hr. Klaus Hækkerup gør sig til talsmand for nogle tanker, som slet ikke hører hjemme her i dag. Hr. Klaus Hækkerup siger, at han ikke vil overlade det til de fæle kapitalister og det private marked at sørge for energiforsyningen.

Jeg er nødt til at spørge hr. Klaus Hækkerup: Hvorfor er der gas i gasrørene i dag? Er det statens skyld? Er det kommunernes fortjeneste? Svaret er nej. Den eneste grund til, at der er gas i gasrørene er, at der var en privat erhvervsmand, hr. Mærsk McKinney Møller, som overtog et påbud fra sin far midt i 1960'erne om at finde olie og gas, og alle grinte ad ham og sagde: Han er bindegale. Men den eneste grund til, at vi har olie og gas fra den danske del af Nordsøen, er, at en privatperson har sørget for det, og derfor hører hr. Klaus Hækkerups tale ingen steder hjemme – jo, måske på en SiD-kongres i 1978, men ikke her i 1999.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Kim Behnke spørger, om det er statens skyld, om det er politikernes skyld, der er gas i rørene, og jeg vil sige, at det er det faktisk. Vi havde politikere her i Folketinget, der i sin tid gik ind for, at vi ikke skulle indføre naturgas til Danmark, men at den skulle eksporteres til udlandet. Det var faktisk en politisk beslutning, at vi skulle have naturgas i Danmark, bare for historieskrivningens skyld.

Hr. Erik Mortensen siger om det tænkte forløb, at der jo ikke er tale om en 100 pct.s libe-

ralisering, men om en minimumsåbning. Ja, i år 2000 er der tale om en minimumsåbning på 20 pct. af markedet, men perspektivet i det er jo, at hele markedet skal liberaliseres.

Så vil jeg godt vende tilbage til hr. Peter Hansen-Nord og fru Aase D. Madsens spørgsmål om, hvor de regionale selskaber er i den forbindelse. For mig at se ville det fornuftigste, Danmark kunne gøre, hvis vi skulle klare os i den internationale konkurrence og have glæde af de 30 mia. kr., der er investeret, være at lave et indkøbssamarbejde mellem DONG og de regionale selskaber, så vi ikke oplevede, at de regionale selskaber, når der blev liberaliseret, købte uden om det statslige selskab og dermed satte det ud af spillet.

Det er jo netop det, markedsadgangen indebærer: Den indebærer, at når et regionalt selskab er helt liberaliseret, kan den enkelte borger i princippet købe sin gas i Tyskland, og hvis der er adgang til nettet, skal den på grund af tredjepartsadgangsbestemmelserne transporteres frem til forbrugeren. Det er det, Det Danske Stålvalseværk kan gøre fra sommeren år 2000. Hvis vi som en lille nation ville stå os godt og virkelig være konkurrencedygtige, burde vi samarbejde om indkøb og formidling af naturgassen i Danmark, og det kunne vi sagtens gøre, uden at vi behøvede at nationalisere de kommunale gasselskaber.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil altså lige sige, at i Dansk Folkeparti betragter vi ikke den måde, gasnettet er opbygget på, som den store succes. Det, der har givet de regionale gasselskaber de store problemer, er jo netop, at de blevet pålagt at udbygge nettet helt ud til Maren i Kæret. Det er derfor, de regionale gasselskaber sidder og slider og slæber for at komme af med deres gæld, og det er derfor, de så at sige er fanget i en fælde, fordi de slæber rundt med den enorme gæld med alt, hvad dertil hører.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Der er en enkelt bemærkning fra hr. Klaus Hækkerup, som falder mig lidt for brystet. Jeg mener altså ikke, vi står her og taler om, at der er nogen, der nationaliserer noget som helst. Der er nogle, der tilbyder nogle en anden øvelse, og man kan sige ja eller nej, og det er jo præcis derfor, vi står i den situation, at det ikke er

lykkedes med den strategi, man er startet med fra regeringens side.

Jeg vil godt have, at man ikke lader en sådan sag koge mere op, end hvor den hører til. Det her er et tilbud, og enhver form for nationalisering – og det må hr. Klaus Hækkerup også vide – vil man ikke kunne få Venstre med til.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg må sige, at fru Aase D. Madsen tager nu fejl, hvis hun tror, at den enorme gæld er opbygget, fordi man skulle føre naturgasforsyningen ud til det, hun kaldte Maren i Kæret.

For det første blev det besluttet, at staten afholdt sine investeringer gennem et kapitalindskud, og at kommunerne lavede et meget lille kapitalindskud, men garanterede for lånoptagningen, og som enhver, der har kautioneret, ved, er der jo en uhyggelig risiko for, at det, man har kautioneret for, kan blive en aktuel udgift. Kommunerne er altså forpligtet og bundet af en lige så stor potentiel udgift som staten, hvis vi ikke griber denne liberalisering fornuftigt an og får refinansieret gasprojektet, og det er jo kun forbrugerne, der kan betale det.

Så vil jeg sige til hr. Peter Hansen-Nord, der mener, at man her kan sige ja eller nej: Javel, men når staten overtager en ting, må det da være nationalisering; hvis kommunerne overtager, må det være en kommunalisering, og hvis private overtager, må det være en privatisering. Anderledes kan det vist ikke være, og den metode, man bruger her, er jo altså, at man bliver ved, til man har kunnet sætte prisen så højt. Men at staten overtager det, og at vi får en fælles styring, kan der da ikke herske tvivl om.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Aase D. Madsen for den tredje og sidste korte bemærkning til hr. Klaus Hækkerup.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Med hensyn til anlægsudgifterne ud til Maren i Kæret må jeg bede hr. Hækkerup om at konsultere professor Myrup. Han har det samme syn på de investeringer, som jeg har, og han har jo været formand for Elprisudvalget eller Gas- og Varmeprisudvalget, eller hvad det hedder, i 25 år eller noget i den stil.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det hr. Klaus Hækkerup, og derefter tror jeg, vi vil høre, hvad finansministeren mener.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Nu skal jeg ikke kommentere professor Myrups meninger, men jeg kan bekræfte, at han i en periode – dog ikke 25 år – har været formand for Gas- og Varmeprisudvalget. Blandt andet har jeg som medlem af udvalget haft mulighed for at opleve ham som formand.

Gas- og Varmeprisudvalget tog sig ikke af og blandede sig ikke i, hvordan udbygningen skete. Det er en klar misforståelse hos fru Aase D. Madsen, hvis det er det, hun går rundt og forestiller sig. Udvalget afgjorde, hvilke priser man i givet fald kunne tage, men udbygningen, beslutningen om, hvor meget der skulle udbygges, lå i de regionale selskaber, og det var præcis dét, der førte til de indledende stridigheder mellem Naturgas Syd og DONG. DONG følte, at Naturgas Syd udbyggede for meget, og at økonomien var uforsvarlig, og det er også det, vi kan se af alle økonomiske beregninger.

Det naturgasselskab, der nu først og fremmest skal købes, er det mest elendige hul i denne naturgasverden, og det er det, Folketinget beslutter at købe.

Så hvis dét er godt købmandskab, har vi ikke råd til ret meget mere godt købmandskab i Danmark, vil jeg sige.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg skal sige tak til den række af ordførere, der har været positive over for at vedtage lovforslaget. Jeg skal også hilse fra miljø- og energiministeren, der selvfølgelig meget hellere ville have været hos os end i New York i dag, men gøre opmærksom på, at baggrunden for, at der overhovedet er fremsat et lovforslag, jo er væsentlig kortere at fortælle, end meget af debatten her i løbet af den sidste times tid har givet indtryk af.

Baggrunden er jo, at der er lavet en aftale mellem miljø- og energiministeren og mig på regeringens vegne og Naturgas Syd om en overtagelse. Da vi førte de forhandlinger, havde vi egentlig ikke forudsat, at det var nødvendigt at behandle det på anden måde end ved et aktstykke, men da der opstod tvivl om, hvilken afgørelse der kunne komme i Gas- og Varmeprisudvalget, hvis nogle forbrugere ville gøre krav på pengene, så fandt vi det i alle henseender

mest betryggende for at sikre udmøntningen af den aftale, der er indgået, efter dens ord og bogstav og dens ånd at sikre, at det er kommunerne, der får tilskuddet, at det blev ledsaget af denne bemyndigelseslov.

Der var et par af bemærkningerne – den ene fra fru Aase D. Madsen og den anden fra hr. Klaus Hækkerup, tror jeg det var – der gav udtryk for, at der stadig væk skulle være en vis usikkerhed om, hvem der skal have tilskuddet. Dette lovforslag fjerner denne usikkerhed. Det er derfor, lovforslaget er fremsat.

Jeg vil ikke her i dag starte en bredere energipolitisk debat – det synes jeg også ville være helt upassende, når miljø- og energiministeren ikke er til stede – men det er jo velkendt, at regeringen igennem adskillige år har ført forhandlinger med de regionale gasselskaber, som miljø- og energiministeren, økonomiministeren og jeg har deltaget i konstant, med henblik på at få skabt en dansk naturgassektor, der er mere slagkraftig og mere beredt til markedsåbningen i EU.

Det har ikke været nemme forhandlinger, og derfor – kan jeg sige, da hr. Jann Sjursen nu talte om det kunstneriske indtryk – har det kunstneriske indtryk måske heller ikke været så godt.

Vi forsøgte så – de tre ministre, jeg lige nævnte – på regeringens vegne at sende et tilbud ud til samtlige ejerkommuner før jul. Vi havde også temaet oppe til drøftelse i finanslovsforhandlingerne, uden at jeg skal hænge nogen partier op på nogen bestemt stillingtagen i den anledning. Men vi sendte altså det tilbud ud, og alle kender de foreløbige tilbagemeldinger: Det var i denne omgang kun Naturgas Syd, der svarede positivt.

Der er en række grunde til, at vi alligevel har konkluderet, at det ville være fornuftigt at gennemføre den handel. En af dem knytter sig jo til den store eventualforpligtelse, staten har, specielt over for Naturgas Syd, fordi det selskab var pioner og skulle have særlige garantier. Så selv om det er det mest forgældede selskab, er det også dér, staten har den potentielt største risiko for at blive inddraget. Det er velbekendt.

Noget andet er selvfølgelig, at jeg synes, der har været så mange fejlagtige udlægninger af regeringens motiver i denne sag, at det vil være af selvstændig betydning at gennemføre handelen med Naturgas Syd for at demonstrere for det første, at kommunerne får deres penge – det har der jo været sat mistænkeliggørende spørgsmålstejn ved – og for det andet, at det

kan lade sig gøre at lave et sådant koncernfællesskab og dog sikre den regionale indflydelse på tingene. Det har der jo også været sat spørgsmålstejn ved.

For det tredje vil jeg også gerne sige – men det kan vi selvfølgelig ikke endeligt dementere over for de mest mistænksomme som hr. Klaus Hækkerup alene ved denne handel – at det ligger ikke i kortene for hverken mig eller andre ministre, der har deltaget i denne sagsbehandling i de sidste år, at lægge op til nogen Tele Damark-løsning for naturgassen.

Jeg undrede mig i øvrigt over hr. Klaus Hækkerups bemærkninger, for jeg husker ikke, at hr. Hækkerup tog forbehold over for Tele Danmark-løsningen, men der var ligesom kommet noget ødiøst over den i de bemærkninger, hr. Hækkerup gjorde, og det forstår jeg egentlig ikke. Tingene har bare ikke noget med hinanden at gøre. Jeg anser det uanset politisk udgangspunkt for at være uden fornuft at overveje salg af naturgasselskaber til private under nogen form i den tid, hvor hr. Klaus Hækkerup og jeg er medlemmer af Folketinget.

Så det er slet ikke det perspektiv, der foreligger, og det er ikke det motiv, der er. Motivet har været at bidrage til de mest rationelle løsninger for det danske samfund og for de danske forbrugere, og dem forfølger vi stadig, og vi skal søge at forhandle os til rette. Og regeringen vil selvfølgelig tage bestik af, hvad der nu er af meldinger, og se, hvordan vi kan komme videre på en fornuftig måde. Derom senere.

I øvrigt vil jeg kun igen takke for den positive modtagelse af dette forslag. Det gør det jo muligt, når det også er vedtaget i Finansudvalget, at ekspedere den aftale, som under forbehold af de bevilgende myndigheders godkendelse er indgået mellem miljø- og energiministeren og mig på regeringens vegne og Naturgas Syd.

Jeg skal måske afslutningsvis for god ordens skyld bare gøre opmærksom på, at der med vedtagelsen af dette lovforslag ikke i sig selv tages stilling til nogen eventuelt kommende aftale med andre selskaber. Det er også rigtigt, at jeg på spørgsmål fra De Konservative klart har svaret, at det hverken moralsk eller politisk foregriber senere beslutninger. Det er rigtigt, at lovforslaget er en generel bemyndigelseslov, men det er også rigtigt som påpeget af flere, at det jo kræver en eksplicit, udtrykkelig, efterfølgende godkendelse i Finansudvalget af hin enkelte handel, der måtte blive truffet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 221: Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ophævelse af sondringen mellem offentlige og private arbejdsgivere m.v.).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 14/4 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Susanne Fast Jensen (S):

Da det ikke er muligt for Socialdemokratiets ordfører, hr. Peder Sass, at være til stede her, vil jeg på hans vegne fremføre følgende:

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, fremsættes det som en del af aftalen om finansloven for 1999.

Forslaget medfører, at der skabes større ligestilling mellem offentlige og private arbejdsgivere i forbindelse med afholdelse af udgifterne til sygedagpenge. Samtidig udgør forslaget et element i regeringens målsætning om et mere rummeligt arbejdsmarked, idet det giver arbejdsgiverne et større incitament til at fastholde medarbejdere i job i længere tid på trods af sygdom m.m.

Fremover vil både de offentlige og de private arbejdsgivere skulle betale udgifterne til sygedagpenge de første 2 uger af en medarbejders sygdom. Herefter vil dagpengene blive udbetalt af kommunen, som efterfølgende får refunderet udgifterne af staten til og med den 8. uge fra den ansattes første sygedag.

Den væsentligste ændring i lovforslaget er således, at de offentlige arbejdsgivere nu også fra uge 2 og frem til uge 8 får dækket udgifterne til sygedagpenge.

Socialdemokratiet kan gå ind for forslaget, som vil medføre større ligestilling på arbejdsmarkedet mellem offentlige og private arbejdsgivere. Socialdemokratiet anbefaler lovforslaget til videre udvalgsbehandling.

Else Winther Andersen (V):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede, skal jeg holde ordførertalen til lovforslag nr. L 221.

Det her lovforslag er jo en del af finansloftallet for 1999 og går ud på at gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt ved, at den sondring, der er mellem offentlige og private arbejdsgivere, ophæves.

Venstre mener, at det er vigtigt at få den sondring mellem offentlige og private arbejdsgivere væk, der kan være ved udbetaling af sygedagpenge, så vi kan få så rummeligt et arbejdsmarked som muligt. Det kan jo ske gennem fleksjob, som der er flere og flere der får, og det er jo en god måde at komme til at udnytte sin arbejdsevne på.

Vi ser også en stigende udvikling af udlicitering, hvor man i kontrakten f.eks. har garanteret ansættelse af et vist antal ansatte med nedsat erhvervsevne, som derved måske kommer direkte fra bistandssystemet, og der er bl.a. noget, der hedder aktiv service. Så må det jo også her være på sin plads, at der bliver lige vilkår ved udbetalingen af sygedagpengene og refusionen m.v.

Så Venstre er som sagt positivt indstillet over for lovforslaget.

John Vinther (KF):

Jeg skal gøre det meget kort og blot konstatere, at dette jo, som det også fremgår af bemærkningerne, er en udmøntning af den finanslovaftale, som bl.a. Det Konservative Folkeparti har indgået med regeringen, og derfor kan vi naturligvis støtte lovforslaget.

Villy Søvnald (SF):

Det indholdsmæssige i forslaget er, at man ligestiller offentlige og private arbejdsgivere sygedagpengemæssigt, således at arbejdsgivere, uanset om de er offentlige eller private, skal afholde udgifterne til sygedagpenge de første 2 uger. Derefter udbetales dagpengene af kom-